

Metodološka pojasnila

Registrirane brezposelne osebe: iskalci zaposlitve, ki niso v delovnem razmerju, niso samozaposleni, niso poslovodne osebe v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu, niso kmetje, niso upokojenci, nimajo statusa dijaka, vajenca, študenta ali udeleženca izobraževanja odraslih, mlajšega od 26 let, so zmožni za delo, so prijavljeni na ZRSZ, aktivno iščejo zaposlitev in so pripravljeni sprejeti ustrezno oziroma primerno zaposlitev, katero jim ponudi ZRSZ ali drug izvajalec storitve posredovanja zaposlitve. Za zaposlitev so zmožne brezposelne osebe od dopolnjenih 15 do 65 let starosti, pri katerih ni prišlo do popolne nezmožnosti za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali po predpisih o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

Novoprijavljene brezposelne osebe: iskalci zaposlitve, ki so se v prikazanem obdobju na novo prijavili na ZRSZ in pridobili status brezposelne osebe. Gre za osebe, ki so se prijavile zato, ker iščejo prvo zaposlitev, za osebe, ki jim je prenehalo delovno razmerje in iščejo novo zaposlitev, ali za osebe, ki zaposlitev iščejo po neaktivnosti.

Odjavljene brezposelne osebe: osebe, ki jih je v prikazanem obdobju ZRSZ odjavil iz evidence brezposelnih oseb. Najpomembnejši razlog odjave je zaposlitev oz. samozaposlitev, oseba pa je lahko odjavljena tudi zaradi prehoda v neaktivnost (upokojitve, pričetka rednega šolanja ipd.), zaradi kršitve obveznosti (odklonitve ustrezne ali primerne zaposlitve, neprizadevanja za zaposlitev ipd.), zaradi prijave v druge evidence ZRSZ (v evidenco oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja, v evidenco oseb, ki so začasno nezaposljive) ali na lastno željo, ZRSZ pa jo preneha voditi v evidenci tudi iz drugih razlogov, kot je npr. preselitev v tujino. Podatki o odjavljenih osebah ne vključujejo podatkov o preselitvah med posameznimi območnimi službami ZRSZ.

Kategorije registriranih brezposelnih oseb:

- o Ženske (brezposelne ženske)
- o Iščejo prvo zaposlitev (brezposelne osebe, ki iščejo prvo zaposlitev)
- o Stari do 29 let (brezposelne osebe, v starosti od 15 do vključno 29 let)
- o Stari 50 let ali več (brezposelne osebe, stare 50 let ali več)
- o Dolgotrajno brezposelni (brezposelne osebe, ki so na ZRSZ prijavljene eno leto ali več)
- o Trajno presežni delavci in stečajniki (brezposelne osebe, ki so se na ZRSZ prijavile po odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, po odpovedi pogodbe v primeru potrjene prisilne poravnave, zaradi stečaja ali likvidacije delodajalca)
- o Invalidi (brezposelni invalidi po šifrantu na osnovi navodila iz Ur. lista RS, št 10/2005: invalidi po ZZRZI in ZUZIO, delovni invalidi II. oz. III. kategorije, invalidne osebe s priznano telesno okvaro, vojaški invalidi, kategorizirani mladostniki, invalidi, ki so pridobili status invalida po predpisih držav članic EU).

Registrirane brezposelne osebe po izobrazbi: brezposelne osebe glede na raven izobrazbe. Raven izobrazbe je opredeljena po Klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja, in sicer po klasifikaciji KLASIUS-SRV.

- 1 nepopolna osnovnošolska izobrazba
- 2 osnovnošolska izobrazba
- 3 nižja poklicna izobrazba
- 4 srednja poklicna izobrazba
- 5 srednja strokovna in srednja splošna izobrazba
- 6/1 višješolska (prejšnja), višja strokovna izobrazba
- 6/2 visokošolska 1. stopnje, visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja) ipd.
- 7 visokošolska 2. stopnje, visokošolska univerzitetna izobrazba (prejšnja) ipd.

Prosta delovna mesta oz. vrste del (PDM): Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A) je ukinil obvezno prijavo PDM pri Zavodu; po Zakonu o delovnih razmerjih še vedno obvezna ostaja objava. Od 12. 4. 2013 naprej so zato v podatkih zajeta le PDM, katera delodajalci morajo (javni sektor, gospodarske družbe v večinski lasti države) ali želijo (zasebni sektor) objaviti na Zavodu. Poleg tega pa tudi PDM, pri katerih delodajalci sodelujejo z Zavodom pri iskanju kandidatov ali želijo izdajo obvestila o obstoju ustreznih kandidatov pred izdajo delovnega dovoljenja za tujce, objavo pa so zagotovili sami.

Urad za delo (UD)/Območna služba (OS): podatki o registriranih brezposelnih osebah po UD/OS se nanašajo na UD/OS prijave brezposelne osebe; od 1. 1. 2011 se lahko osebe prijavijo pri katerem koli uradu za delo ZRSZ; podatki o prostih delovnih mestih oz. prostih delih po UD/OS se nanašajo na UE oz. UD/OS prostega dela.

Občina: podatki o registriranih brezposelnih osebah po občinah se nanašajo na občino stalnega bivališča brezposelne osebe.

Statistična regija: podatki o registrirani brezposelnosti po statističnih regijah se nanašajo na statistično regijo stalnega bivališča brezposelne osebe.